

बार्हस्पत्यो भरद्वाजः। पूषा। गायत्री, ८ अनुष्टुप्।

वयमु त्वा पथस्पते रथं न वाजसातये। धिये पूषन्नयुज्महि ॥ ६.०५३.०१

पथस्पते- मार्गपालक। पूषन्- पोषक सूर्य। वयम्। वाजसातये- धनलाभाय। रथम्। न- इव।

धिये- बुद्धिलाभाय। अयुज्महि- योजयामः ॥१॥

अभि नो नर्यं वसु वीरं प्रयतदक्षिणम्। वामं गृहपतिं नय ॥ ६.०५३.०२

न:- अस्मान्। नर्यं- नरहितम्। वसु- धनं प्रति। अभि- आभिमुख्येन। नय- प्रापय।

प्रयतदक्षिणम्- शुद्धधनयुक्तम्। वामम्- कल्याणम्। गृहपतिम्- गृहस्थं प्रति नय ॥२॥

अदित्सन्तं चिदाघृणे पूषन्दानाय चोदय। पणेश्चिद्वि म्रदा मनः ॥ ६.०५३.०३

आघृणे- दीप्तिमन्। पूषन्- पोषक सूर्य। अदित्सन्तम्- दातुमनिच्छन्तम्। चित्- अपि। दानाय।

चोदय- प्रेरय। पणे:- लोभिनः। मनः- चित्तम्। वि- विशेषेण। म्रद- मृदूकुरु ॥३॥

वि पथो वाजसातये चिनुहि वि मृधौ जहि। साधन्तामुग्र नो धियः ॥ ६.०५३.०४

वाजसातये- सम्पल्लब्धये। पथः- मार्गान्। वि- विशेषेण। चिनुहि- शोधय। मृधः- शत्रून्। वि-

विशेषेण। जहि- बाधस्व। उग्र- उद्गूर्ण। न:- अस्माकम्। धियः। साधन्ताम्- सफलाः कुरु ॥४॥

परि तृन्धि पणीनामारया हृदया कवे। अथैमस्मभ्यं रन्धय ॥ ६.०५३.०५

कवे- क्रान्तदर्शिन्। पणीनाम्- लोभिनाम्। हृदया- हृदयानि। आरया- प्रतोदेन। परि तृन्धि-

परिविध्य। अथ- अनन्तरम्। ईम्- एतान्। अस्मभ्यम्- अस्मदर्थम्। रन्धय- वशीकुरु ॥५॥

वि पूषन्नारया तुद पणेरिच्छ हृदि प्रियम्। अथैमस्मभ्यं रन्धय ॥ ६.०५३.०६

पूषन्- पोषक सूर्य । आरया- प्रतोदेन । वि- विशेषेण । तुद- विध्य । पणेः- लोभिनः । हृदि- हृदये ।
प्रियम्- प्रेम । इच्छ- कारय । अथ- ततः । ईम्- एतम् । अस्मभ्यम्- अस्मदर्थम् । रन्धय-
वशीकुरु ॥६॥

आ रिख किकिरा कृणु पणीनां हृदया कवे । अथैमस्मभ्यं रन्धय ॥ ६.०५३.०७
पणीनाम्- लोभिनाम् । हृदया- हृदयानि । आ रिख- आलिख । कवे- क्रान्तदर्शिन् । किकिरा-
शिथिलानि । कुरु ॥७॥

यां पूषन्ब्रह्मचोदनीमारां बिभर्ष्याघृणे । तया समस्य हृदयमा रिख किकिरा कृणु ॥ ६.०५३.०८
पूषन्- पोषक सूर्य । आघृणे- दीप्त । याम्- यम् । ब्रह्मचोदनीम्- मन्त्रचोदकम् । आराम्-
प्रतोदम् । बिभर्षि- धारयसि । तया । समस्य- सर्वस्य पणेः । हृदयम् । आ रिख- आलिख ।
किकिरा कृणु- शिथिलानि कुरु ॥८॥

या ते अष्टा गोपशाघृणे पशुसाधनी । तस्यास्ते सुम्नमीमहे ॥ ६.०५३.०९
या । ते- तव । अष्टा- आरा । गो ओपशा- गावां शमयित्री । पशुसाधनी- पशूनां साधयित्री ।
तस्याः । ते- तव । सुम्नम्- सुखम् । ईमहे- याचामहे ॥९॥

उत नौ गोषणिं धियमश्वसां वाजसामुत । नृवत्कृणुहि वीतये ॥ ६.०५३.१०
उत- अपि च । नः- अस्माकम् । गोषणिम्- गोसम्भक्नीम् । अश्वसाम्- अश्वसम्भक्नीम् । वाजसाम्-
अन्नसम्भक्नीम् । उत- अपि च । नृवत्- वीर्यवतीम् । धियम् । वीतये- अनुभूतये । कृणुहि-
कुरु ॥१०॥